

KANTON SARAJEVO

Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade

NASTAVNI PLAN I PROGRAM

GIMNAZIJA

Predmet: NJEMAČKI JEZIK

Sarajevo, avgust 2016. godine

Na osnovu člana 70. Zakona o organizaciji uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj.35/5), u skladu sa čl. 25 i 26. Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 10/04, 21/06, 26/08, 31/11, 15/13 i 1/16) i čl. 35. i 36. Zakona o srednjem obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 23/10 i 1/16), ministar za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo je imenovao Komisiju za izmjenu nastavnih programa za osnovnu i srednju školu iz predmeta NJEMAČKI JEZIK.

Članovi Komisije za gimnaziju:

- 1. Zlata Maglajlija, prof.dr., Filozofski fakultet*
- 2. Maida Pašić, profesor njemačkog jezika i književnosti, JU Prva gimnazija*
- 3. Armina Pozderac, profesor njemačkog jezika i književnosti, JU Četvrta gimnazija*

SADRŽAJ

	strana
1. UVOD	4 - 5
2. CILJ I ZADACI	6
3. NASTAVNI PROGRAM ZA TREĆI STRANI JEZIK	7-19
<i>Treći razred</i>	7-11
<i>Četvrti razred</i>	12-17
TABELARNI PRIKAZ IZMJENA I DOPUNA – TREĆI STRANI JEZIK	17-19
4. INTERDISCIPLINARNI SADRŽAJ	20
5. INTERKULTURALNE VJEŠTINE	20
6. DIDAKTIČKO-METODIČKE NAPOMENE I PREPORUKE	20-21
7. KORELACIJA MEĐU PREDMETIMA	22
8. PROVJERAVANJE ZNANJA I OCJENJIVANJE	22
9. PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	23
10. PREDLOŽENI UDŽBENICI	23-25
11. KORIŠTENA LITERATURA	25
12. NAPOMENA	25

U V O D

Bosna i Hercegovina se već godinama uključuje u evropske integracijske procese i nije daleko dan kada će postati punopravni član Evropske Unije. Evropska Unija je multietnička zajednica čiji su opstanak i prosperitet uvjetovani višejezičnošću. Rezultat takvih razmišljanja je i stav Vijeća Evrope da svaki građanin Evrope mora poznavati najmanje dva strana jezika. Bosna i Hercegovina je vjekovima bila upućena na Srednju Evropu. Naše kulturno historijske kao i privredne veze će, kao i do sada, i ubuduće prvenstveno biti upućene na zemlje njemačkog govornog područja. Znanje njemačkog jezika je neophodno, kako za uspostavljanje privrednih tako i međunarodnih kontakata, naučnih istraživanja, informacija i komunikacija koje su nužne u današnjem užurbanom svijetu globalnih, interkulturalnih i interdisciplinarnih događanja, te primjene savremenih informacijskih i komunikacijskih tehnologija. Ne smije se zaboraviti ni to da skoro svaka naša porodica ima bliže ili dalje rođake u nekoj od zemalja njemačkog govornog područja a naročito u Njemačkoj, Austriji i Švicarskoj što mladima olakšava da se odluče da u ovim zemljama nastave školovanje ili potraže posao. Sve gore navedeno nameće potrebu da se mladima dopusti izbor učenja njemačkog jezika kao prvog stranog jezika kako u osnovnoj školi, tako i u gimnaziji. Otkako su kablovska televizija i internet dostupni u skoro svim domaćinstvima, koristeći ove medije mladi proširuju svoja znanja stečena u školi, te mogu da prate nastavu njemačkog kao prvog stranog jezika u gimnaziji.

Ovim izmjenjenim Nastavnim planovima i programima u potpunosti su ispunjene norme Evropskog referentnog okvira unutar kojeg učenici gimnazija, srednjih i osnovnih škola razvijaju i dostižu skup znanja i vještina kroz postupnost učenja i savladavanja jezičkog gradiva.

Pored toga što su ovim Nastavnim planovima i programima jasno definisani ishodi znanja učenja njemačkog jezika jasno i precizno su postavljeni i ciljevi učenja njemačkog jezika koji se ogledavaju prije svega u osposobljavanju učenika za komunikaciju na njemačkom jeziku u usmenom i pismenom obliku o temama iz svakodnevnog života. Kroz nastavu stranog jezika kod učenika se razvija svijest o značaju višejezičnosti u savremenom svijetu odnosno svijest o tome da uspješno ovladavanje jezičkim kompetencijama doprinosi afirmaciji ličnosti i njenom optimalnom razvoju. Razvijajući pozitivan stav prema sličnostima i razlikama u kulturama kod učenika se razvija kosmopolitski stav, duh tolerancije, humanizma i internacionalizma. To je proces u kojem se usvajaju jezičke strukture na njemačkom jeziku: čitanje, pisanje, vokabular, gramatika, slušanje ... Učenika se osposobljava za samostalno korištenje izvora znanja odnosno ovladavanje strategijama učenja (naučiti kako učiti).

Prilikom revidiranja Nastavnih planova i programa vodilo se računa:

- o odstranjivanju suvišnog gradiva iz NPiPa

- o smanjivanju gradiva
- o zastupljenosti gradiva o Bosni i Hercegovini
- o jedinstvenom udžbeniku za osnovne škole
- o jedinstvenom udžbeniku za srednje stručne škole
- o jedinstvenom udžbeniku za gimnazije.
- i svakako o propisanom Evropskom referentnom okviru za strane jezike

U Nastavnom planu i programu za Njemački jezik kao prvi strani jezik nije bilo većih promjena, kako u pogledu tematike, tako i u obradi gramatičkog gradiva. Teme su prilagođene Evropskom referentnom okviru za strane jezike i obrađuju se na način da se uvježbavaju sve jezičke vještine (slušanje, čitanje, govor i pisanje). Što se tiče gramatike, nema izmjena, osim što se konjunktivi, indirektni govor, modalni glagoli u perfektu i sa pasivom, (gradivo četvrtog razreda), svode na nivo prepoznavanja, jer se ne koriste u govoru, a i u pisanju rijetko. Uvježbavaju se samo frekventni oblici konjunktiva, kao *wäre, hätte, würde, könnte* (kao i ostalih modalnih glagola).

U nekim gimnazijama se već godinama radi po DSD programu, a koji omogućuje učenicima u četvrtom razredu da pristupe polaganju ispita za Njemačku jezičku diplomu nivo B 2 / C 1, a nakon odslušanij najmanje 4 časa sedmično. Ovaj Nastavni plan i program ranije nije bio napisan.

Nastavni plan i program za Njemački jezik kao drugi strani jezik za gimnazije, kao nastavak učenja njemačkog jezika u gimnazijama, peta godina učenja, do sada nije postojao, postojao je samo NPP za Njemački jezik za gimnazije kao drugi strani jezik za učenike koji prvi put uče njemački jezik u gimnazijama. Shodno tome je napisan NPP na način da se uvježbavaju sve jezičke vještine (slušanje, čitanje, govor i pisanje). Gramatika i teme su prilagođeni Evropskom referentnom okviru za strane jezike. Iz tog razloga Izmjena i dopuna za NPP za Njemački jezik kao drugi strani jezik nema. Izmjena i dopuna bilo je u NPP za jezičko-izbornu područje i u NPP za njemački jezik kao Treći strani jezik.

Kako bi se izbjegle moguće nejasnoće vezane za Izmjene i dopune Nastavnih planova i programa za gimnazije priložen je tabelarni prikaz konkretnih Izmjena i dopuna.

CILJ I ZADACI

UČENJA NJEMAČKOG JEZIKA

Cilj učenja njemačkog jezika je osposobljavanje učenika za usmenu i pismenu komunikaciju na njemačkom jeziku o različitim temama iz svakodnevnog života. Proširivanje opće kulture učenika kroz upoznavanje s načinom života i tradicijom zemalja u kojima se govori njemački jezik. Kroz učenje stranog jezika kod učenika se razvija svijest o:

- značenju višejezičnosti,
- duhu tolerancije,
- kosmopolitizmu,
- toleranciji,
- humanizmu i
- internacionalizmu

Zadaci nastave njemačkog jezika su:

- razvoj sve četiri jezičke vještine,
- ovladavanje leksikom i gramatikom predviđenom za ovaj nivo,
- upoznavanje sa kulturom naroda čiji jezik se izučava,
- razumijevanje i poštivanje drugih kultura,
- razvijanje motivacije za učenje jezika i zadovoljstva u učenju,
- razvijanje samopouzdanja i samopoštivanja,
- razvijanje samostalnosti i kreativnosti,
- razvijanje samomotivacije i potrebe za kontinuiranim učenjem
- razvijanje sposobnosti upravljanja projektima
- naučiti učenike da prepoznaju vlastite jake i slabe strane
- razvijanje konstruktivnog sarađivanja u aktivnostima i upotreba vještina grupnog rada
- razvijanje sposobnosti slušanja i međusobnog uvažavanja,
- osposobljavanje učenika za samostalno korištenje različitih izvora,
- ovladavanje različitim metodama i strategijama učenja tipične za učenje jezika, kao što je razumijevanje smisla iz konteksta (i naučiti kako učiti)
- ići u korak s vremenom i koristiti odgovarajuću informacionu tehnologiju kod učenja jezika,

NASTAVNI PROGRAM ZA TREĆI STRANI JEZIK

TREĆI RAZRED

Teme (tematska područja kao osnov za dalji rad)
Funkcije i sposobnosti (usmena i pismena kompetencija)
Aktivnosti (pomoću kojih se realizuju vještine)
Gramatika (gramatika za dati nivo)
Vokabular (u okviru datih tema)

PRVA GODINA UČENJA NJEMAČKOG JEZIKA KAO TREĆEG STRANOG JEZIKA, III RAZRED GIMNAZIJE
(2 časa sedmično – 70 časova godišnje)

CILJEVI I REZULTATI/ISHODI ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

U nastavi njemačkog jezika u III razredu gimnazije treba težiti potpunom dostizanju nivoa A1 Evropskog okvira za strane jezike.	
Jezičke vještine	Očekivani rezultati/ishodi učenja
Slušanje i razumijevanje	- Učenik treba pravilno reagovati na upute nastavnika u svakodnevnom komuniciranju u razredu - Učenici mogu razumijeti nastavnikov govor - Učenici mogu razumijeti jednostavne dijaloge ili poruke na njemačkom jeziku putem različitih medija i odgovoriti na jednostavna pitanja - sve u okviru leksike i jezičkog gradiva predviđenog nastavnim planom i programom
Čitanje i razumijevanje	- Učenici su osposobljeni za čitanje kraćeg teksta i odgovaranje na pitanja - Učenici čitajući naglas pravilno izgovaraju glasove, riječi i pravilno intoniraju rečenice. - Učenici mogu izraziti svoje mišljenje i zauzimati stavove na osnovu pročitanih informacija i sadržaja teksta - sve u okviru leksike i jezičkog gradiva predviđenog nastavnim planom i programom
Govor	- Učenici posjeduju jezičke kompetencije u kraćim situativnim dijalozima - Učenici mogu pravilno izgovarati rečenice - Učenici mogu dati odgovor na pitanja - Učenici mogu izreći osnovne podatke o sebi, svojoj porodici i drugima - Učenici su osposobljeni za kraće samostalno monološko izražavanje na njemačkom jeziku - Učenici razumiju opise događaja, osjećanja i želja u kraćim ličnim pismima, mailovima, blogovima

	- sve u okviru leksike i jezičkog gradiva predviđenog nastavnim planom i programom
Pisanje	• Učenici su osposobljeni da napišu jednostavne rečenice • Učenici: - mogupisati kraća pisma, mailove, blogove - mogu pisati kraće eseje - mogu da odgovaraju na jednostavna pitanja - znaju prepričavati, sažimati i upoređivati kraći tekst - znaju preoblikovati kraći tekst u neku drugu vrstu teksta po modelu - znaju napisati osobni kraći komentar
Znanje o jeziku	• Učenici svjesno stiču znanje o jeziku primjenjujući različite strategije učenja

Nivo	Tematika	Funkcije i vještine	Aktivnosti	Gramatika	Vokabular					
III razred gimnazija 1. godina učenja njemačkog jezika kao drugog stranog jezika <table><tr><td>Broj časova 6 tematika. 1 tematika:</td></tr><tr><td>10</td></tr><tr><td>Broj časova ukupno za projekte/ prezentacije, poezija, slobodne teme</td></tr><tr><td>10</td></tr><tr><td>Broj časova ukupno</td></tr></table>	Broj časova 6 tematika. 1 tematika:	10	Broj časova ukupno za projekte/ prezentacije, poezija, slobodne teme	10	Broj časova ukupno	 Njemački je internacionala n (Hallo ; Sladoled i biologija ; Moda i porodica) Ja i moj svijet (Hobiji ; Kontakti; Škola) Interesantno i veselo (Drugačija škola; Slobodno vrijeme; Slavlje) Fit i kul (Jelo i piće ; Kupovina; Zdravlje) U i oko kuće (Kod kuće;	Učenici će moći da: - izraze usmeno i pismeno svoj stav i mišljenje u vezi sa datim temama dajući argumente za i protiv - opišu (usmeno i pismeno) osobe, predmete, mjesta, osjećanja, aktivnost... - porede ljude, aktivnosti, predmete... - postavljaju pitanja i daju odgovore na lična pitanja, kao i pitanja u vezi sa mišljenjem drugih - pišu komentare, mailove, blogove, kraće eseje, ... - traže kraćeinformacije na internetu, u časopisima	RECEPCIJA a) SLUŠANJE I RAZUMIJEVANJE: Učenici će slušati izgovoreni tekst i reagirati: davanjem kratkih i dužih odgovora uočavanjem opće i posebne informacije spajanjem pitanja i odgovarajućih odgovora, te spajanjem stubaca predviđanjem sadržaja teksta popunjavanjem praznina i tabela bilježenjem ključnih riječi i izraza rješavanjem zadataka:	<u>Učenici će NAUČITI:</u> Imenice: rod, broj, padež, složenice, ženski rod na -in (Lehrerin), vlastita imena u genitivu sa –s (Georgs) Zamjenice: . lične . pokazne - upitne - prisvojne - neodređena <i>man</i> Pridjeve: - predikativna upotrba Glagole: - pomoćne <i>haben, sein</i> - modalne - ostali glagoli u prezentu, promjene a/ä; e/i – ie; tipa <i>zeichnen – er zeichnet</i> Glagoli sa odvojivim	Učenici će učiti vokabular koji se odnosi na date teme: Njemački je internacionala n (Hallo ; Sladoled i biologija ; Moda i porodica) Pozdravljanje, hobiji, brojevi (1 – 12 ; 13 – 19; 20 - 90), alfabet, Školski predmeti, dani u sedmici, mjeseci, jelo i piće,odjeća, boje , porodica Ja i moj svijet Vokabular potreban za opis hobija, osobe, školske prostorije, aktivnosti, stvari Interesantno i veselo
Broj časova 6 tematika. 1 tematika:										
10										
Broj časova ukupno za projekte/ prezentacije, poezija, slobodne teme										
10										
Broj časova ukupno										

tematike i ostalo 70	Svakodnevica; Berlin) Juče i sutra (U inostranstvu; Perspektive; Raspust)	, literaturi... - govore (i pišu) o pozitivnim i negativnim stranama nečega u okviru date teme - intervjuišu svog druga/drugaricu na osnovu čega znaju napisati kratak izvještaj - rade zajednički na izradi projekta ...	tačno/netačno, zadataka: višestrukog izbora b) ČITANJE I RAZUMIJEVANJE Učenici će čitati kraće i duže tekstove u sebi ili naglas i reagirati: ❖ uočavanjem opće ili posebne informacije ❖ predviđanjem sadržaja ili suštine teksta ❖ preporučavanjem dijelova teksta ili cijelog kraćeg teksta ❖ učešćem u kraćim dijalozima ❖ pridruživanjem podnaslova dijelovima teksta ❖ odgovaranjem na postavljena pitanja, ❖ dopunjavanjem teksta, tabela ❖ spajanjem rečenica ❖ rješavanjem - zadataka: tačno/netačno - zadataka: višestrukog izbora PRODUKCIJA: a) GOVOR Učenici će: ❖ učestvovati u jednostavnim:	prefiksom, es gibt, Imperativ, ➤ Glagolska vremena: - prezent - preterit - haben,sein ➤ Prijedlozi: - u akuzativu - u dativu - u dativu i akuzativu an, in ➤ Veznici: - und, aber, deshalb	(Drugačija škola; Slobodno vrijeme; Slavlje) Vokabular potreban za opis nastavnih i vannastavnih aktivnost, kućnih poslova, pokloni, slavlje, datum, sati Fit i kul (Jelo i piće ; Kupovina; Zdravlje) vokabular potreban za opis ,životnih namirnica, pića, prodavnica, boje, dijelovi tijela, zdravlje, bolest U i oko kuće (Kod kuće; Svakodnevica; Berlin) vokabular neophodan za opis namještaja prostorija u kući, dijelovi dana, Tagesablauf, znamenitosti i građevine u jednom gradu, prevozna sredstva Juče i sutra (U inostranstvu; Perspektive; Raspust) osnovni vokabular potreban za opis putovanja, pisanja razglednice, boravka u inostranstvu, zanimanja, izgled, odjeća
---------------------------------------	---	---	---	---	--

			- razgovorima, - diskusijama ❖ igrati uloge ❖ pripremati i prezentirati kraće dijaloge ❖ izražavati mišljenje u vezi sa datom temom ❖ prepričavati kraću priču, tekst ili događaj ... ❖ održati usmenu prezentaciju koja se zasniva na prethodno obrađenom temom... b) PISANJE Učenici će: ❖ pisati: - pisma, mailove, blogove, kraće eseje, diktate ... ❖ pisati: - kraće priče ❖ pisati: - ključne riječi i izraze, - kraće opise osoba, događaja i doživljaja ❖ dopunjavati: - izostavljene riječi, dijelove rečenice ili cijele rečenice ❖ ispravljati greške ❖ konstruirati rečenice od niza zadatih riječi		
Napomene: 1. Dopustiti	Projekti/prezentacije: Učenici dodatno	Preporuka: Porediti u svim			Napomena: Navedena leksika je

nastavnicima izbor korištenja udžbenika a koji su odobreni od strane Ministarstva obrazovanja nauke i mladih. 2. Zbog pedložena dva udžbenika dopustiti nastavnicima pomjeranje i manje odstupanje tematike pošto su se Nastavni planovi i programi radili po tematicama koje je nametnuo Evropski referentni okvir, a ista ili slična tematika se ne predviđa u oba udžbenika u istim razredima.	istražuju teme i oblasti koje se obrađuju na času, te ih izlažu ostalim učenicima u vidu kraće prezentacije, Učenici rade najmanje dvije prezentacije tokom školske godine. .	temama običaje u zemljama njemačkog govornog područja i u Bosni i Hercegovini.			samo prijedlog moguće leksike. Ne smije se shvatiti kao obavezan leksički minimum.
---	---	---	--	--	---

ČETVRTI RAZRED

Teme (tematska područja kao osnov za dalji rad)
Funkcije i sposobnosti (usmena i pismena kompetencija)
Aktivnosti (pomoću kojih se realizuju vještine)
Gramatika (gramatika za dati nivo)
Vokabular (u okviru datih tema)

NJEMAČKI JEZIK

DRUGA GODINA UČENJA NJEMAČKOG JEZIKA KAO TREĆEG STRANOG JEZIKA, IV RAZRED GIMNAZIJE

(4 časa sedmično – 120 časova godišnje)

CILJEVI I REZULTATI/ISHODI ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

U nastavi njemačkog jezika u IV razredu gimnazije treba težiti potpunom dostizanju nivoa A2 Evropskog referentnog okvira za strane jezike.	
Jezičke vještine	Očekivani rezultati/ishodi učenja
Slušanje i razumijevanje	• Učenici mogu razumjeti nastavnikov govor • Učenici mogu razumjeti uz manji napor izvornog govornika standardnog govora o poznatim temama sa kojima se susreću u školi, tokom slobodnih aktivnosti • Učenici mogu razumjeti njemački jezik uz manji napor putem različitih medija - sve u okviru leksike i jezičkog gradiva predviđenog nastavnim planom i programom
Čitanje i razumijevanje	• Učenici su osposobljeni za različite vrste čitanja: informativno, selektivno, detaljno i sl. • Učenici razumju kraće tekstove sa jezičkog, društvenog i kulturološkog aspekta zemlje njemačkog jezika • Učenici mogu oblikovati svoje mišljenje i zauzimati stavove na osnovu pročitanih informacija i sadržaja jednostavnijeg i kraćeg teksta • Učenici mogu skenirati jednostavnije tekstove kako bi locirali željenu informaciju i pronašli informacije iz različitih dijelova teksta, te uradili određeni zadatak • Učenici mogu prepoznati značajne stavke u jednostavnim novinskim člancima • Učenici mogu prepoznati i uz manji napor razumijeti relevantnu informaciju kao što su pisma, mailovi, blogovi ... • Učenici mogu razumjeti kraće opise događaja, osjećanja i želja u ličnim pismima, mailovima, blogovima - sve u okviru leksike i jezičkog gradiva predviđenog nastavnim planom i programom
Govor	• Učenici posjeduju jezičke kompetencije u kraćim situativnim dijalozima • Učenici su osposobljeni za kraće samostalno monološko izražavanje na njemačkom jeziku • Učenici su u stanju da vode kraće diskusije uz prethodne pripreme

	• Učenici mogu , još uvijek uz napor, povezivati rečenice tako da mogu diskutovati o svojim planovima, željama, te obrazložiti svoje stavove na određene teme • Učenici razumju opise događaja, osjećanja i želja u kraćim ličnim pismima, mailovima, blogovima - sve u okviru leksike i jezičkog gradiva predviđenog nastavnim planom i programom
Pisanje	• Učenici su osposobljeni za korektno pismeno izražavanje • Učenici su usvojili osnovnu pisanu etikeciju na datom stranom jeziku • Učenici: - mogu pisati kraća pisma, mailove, blogove - mogu pisati kraće eseje - mogu uz manji napor da odgovaraju na složenija pitanja - znaju preoblikovati uz manji napor kraći tekst u neku drugu vrstu teksta - znaju napisati osobni kraći komentar - znaju se kreativno pismeno izražavati - znaju opisati manje događaje - znaju prepričati, sažeti i upoređivati jednostavniji tekst - znaju preoblikovati jednostavniji tekst u neku drugu vrstu teksta - znaju popuniti obrazac na njemačkom jezik - znaju dopuniti i transformisati jednostavniji tekst, rečenice i sl. - znaju opisati jednostavniji događaj - sve u okviru leksike i jezičkog gradiva predviđenog nastavnim planom i programom
Znanje o jeziku	• Učenici svjesno stiču znanje o jeziku primjenjujući različite strategije učenja

Nivo	Tematika	Funkcije i vještine	Aktivnosti	Gramatika	Vokabular
IV razred Gimnazija 2. godina učenja njemačkog jezika kao trećeg stranog jezika.	 Slavne ličnosti (u svijetu i kod nas) Zdravlje Dnevne aktivnosti učenika i članova njihovih porodica (sport, takmičenja, vanškolske aktivnosti, hobi, izleti) Značaj učenja stranih jezika Zanimanja i	Učenici će moći da: - izraze usmeno i pismeno svoj stav i mišljenje u vezi sa datim temama dajući argumente za i protiv - opišu (usmeno i pismeno) osobe, predmete, mjesta, osjećanja, aktivnost... - porede ljude, aktivnosti, predmete... - postavljaju pitanja i daju odgovore na lična pitanja, kao i pitanja u vezi sa mišljenjem drugih	RECEPCIJA a) SLUŠANJE I RAZUMIJEVANJE: Učenici će slušati izgovoreni tekst i reagirati: ❖ Postavljanjem pitanja ❖ davanjem kratkih i dužih odgovora ❖ uočavanjem opće i posebne informacije ❖ spajanjem pitanja i odgovarajućih odgovora, te spajanjem stubaca	<u>Učenici će PONAVLJATI:</u> ➤ Imenice: rod, broj, padež ➤ Zamjenice: . lične . pokazne - upitne - prisvojne - neodređene ➤ Pridjevi: - atributivno upotrijebljeni pridjevi u nominativu i akuzativu ➤ Glagoli: - pomoćni - pravilni	Učenici će učiti vokabular koji se odnosi na date teme: Slavne ličnosti, vokabular vezan za opis osoba, karakter, izgled, npr. <i>der Promi, VIP, geboren, Theaterrolle, der Moderator; bekannt, arrogant, höflich;</i> Zdravlje, osnovni vokabular neophodan za opis zdravstvenog stanja,
Broj časova 11 tematika. 1 tematika: 10 Broj časova ukupno za projekte/prezentacije,					

poezija, slobodne teme 10 Broj časova ukupno tematike i ostalo 120	opis zanimanja ✚ Aktivnosti mladih (volontiranje..) ✚ Hrana (namirnice, obroci, jela, pića, mjere) ✚ Vrijeme, vremenske prilike, klimatske promjene, uzroci – posljedice, očuvanje okoliša i Planete ✚ Zaštita životinja ✚ Evropa (Evropska Unija, države, gradovi, jezici, znamenitosti, zanimljivosti ...) ✚ Putovanja i prijevozna sredstva	- pišu komentare, mailove, blogove, kraće eseje, ... - traže kraće informacije na internetu, u časopisima, literaturi... - govore (i pišu) o pozitivnim i negativnim stranama nečega u okviru date teme - intervjuišu svog druga/drugaricu na osnovu čega znaju napisati kratak izvještaj - govore (i pišu) o pozitivnim i negativnim stranama nečega u okviru date teme - intervjuišu svog druga/drugaricu na osnovu čega znaju napisati kraći izvještaj - rade zajednički na rješavanju nekog problema, na izradi projekta ...	❖ predviđanjem sadržaja teksta ❖ popunjavanjem praznina i tabela ❖ bilježenjem ključnih riječi i izraza ❖ rješavanjem zadataka: tačno/netačno, zadataka: višestrukog izbora b) ČITANJE I RAZUMIJEVANJE Učenici će čitati kraće i duže tekstove u sebi ili naglas i reagirati: ❖ uočavanjem opće ili posebne informacije ❖ predviđanjem sadržaja ili suštine teksta ❖ prepričavanjem dijelova teksta ili cijelog kraćeg teksta ❖ učešćem u kraćim dijalozima ❖ pridruživanjem podnaslova dijelovima teksta ❖ odgovaranjem na postavljena pitanja, ❖ dopunjavanjem teksta, tabela ❖ spajanjem rečenica ❖ rješavanjem - zadataka: tačno/netačno - zadataka: višestrukog izbora PRODUKCIJA:	- nepravilni - modalni - povratni - sa razdvojjivim prefiksom - sa nerazdvojjivim prefiksom - na –ieren ➤ Glagolska vremena: - prezent - perfekt - futur ➤ Veznici: - weil, wenn, dass <u>Učenici će NAUČITI:</u> ➤ Negacija nicht, kein ➤ Pridjevi: - poređenja sa als i wie - uvod u: pridjevsku deklinaciju tip A, (mješovitu), tip B (slabu), tip C (jaku) ➤ Glagoli: - mješoviti (denken – gedacht, kennen – gekannt ...) - tranzitivni (kaufen, essen ...) - sa dativom - sa akuzativom ➤ Glagolsko vrijeme: - preterit /Präteritum von haben, sein und Modalverben - imperativ- preterit slabih i jakih glagola	dijelova tijela, npr. , die Gesundheit, die Grippe, die Schmerzen, die Bewegung, das Fieber, das Medikament, der Tropfen, das Rezept, unangenehm, furchtbar, der Rücken, itd. ✚ Dnevne aktivnosti, vokabular potreban za opis svakodnevnih aktivnosti, npr. trainieren, das Olympia, der Wettbewerb, teilnehmen an, der Skilanglauf, das Hobby, die Freizeit, kreativ sein, basteln, itd. ✚ Značaj učenja stranih jezika. vokabular neophodan za izražavanje aktivnosti prilikom učenja stranih jezika, npr. der Sprachkurs, das Wörterbuch, Musik hören, verbessern, abschreiben, die Aussprache, itd. ✚ Zanimanja i opis zanimanja, osnovni vokabular, npr. die Berufswahl, der Journalist, der Arzt, der Elektriker, wählen, itd. ✚ Aktivnosti
--	--	---	---	---	---

			a) GOVOR Učenici će: ❖ učestvovati u jednostavnim: - razgovorima, - diskusijama ❖ igrati uloge ❖ recitovati ❖ pripremati i prezentirati kraće dijaloge ❖ izražavati mišljenje u vezi sa datom temom ❖ prepričavati kraću priču, tekst ili događaj ... ❖ održati usmenu prezentaciju koja se zasniva na prethodno obrađenoj i pripremljenoj temi... b) PISANJE Učenici će: ❖ pisati: - pisma, mailove, blogove, kraće eseje, diktate ... ❖ pisati: - kraće priče ❖ pisati: - ključne riječi i izraze, - kraće opise osoba, događaja i doživljaja ❖ dopunjavati: - izostavljene riječi, dijelove rečenice ili cijele rečenice, itd. ❖ ispravljati	- preterit konjunktiva /Konjunktiv Präteritum von <i>haben, können und mögen</i> ➤ Prijedlozi: - u akuzativu - u dativu - u akuzativu i dativu - glagoli, imenice, pridjevi sa prijedlozima ➤ Veznici: - denn, aber, und - deshalb - da, wenn, als - außerdem Indirekte Fragesätze: - mit Fragewort: wer, was, wo ... - mit: ob Relativsätze: - mit Relatpronomen	mladih osnovni vokabular neophodan za opis raznih aktivnosti, npr. <i>freiwillig, der Helfer, der Behinderte, die Feuerwehr, schwierig, engagiert, spannend,</i> itd. ✚ Hrana (namirnice, obroci, jela, pića, mjere), prošireni vokabular, npr. <i>die Lebensmittel (Pl) das Gericht, die Paprika, der Apfelsaft, das Maß, markiert, besorgen, das Kilo, die Kiste, die Packung,</i> itd. ✚ Vrijeme, vremenske prilike, klimatske promjene, prošireni vokabular, npr. <i>die Sonne scheint, es regnet, der Wind, das Hochwasser, extrem, der Strom, die Energiesparlampe, verbrauchen, Mülltrennung, ausschalten,</i> itd. ✚ Zaštita životinja, osnovni vokabular, npr. <i>der Tiger, das Wildtier, das Haustier, das Gehege, das Futter, eng, selten, jagen, schützen, der Zoo, die</i>
--	--	--	--	---	--

			greške ❖ konstruirati rečenice od niza zadatih riječi		Tierart, itd. 🚩 Evropa, Evropska Unija... osnovni vokabular, npr. <i>der Europäer, das</i> <i>Reiseland, faszinierend,</i> <i>erleben, das EU-</i> <i>Programm, die</i> <i>Vorstellung,</i> itd. 🚩 Putovanja i prijevozna sredstva, osnovni vokabular za opis putovanja i prijevoznih sredstava, npr. <i>der Zug,</i> <i>die Unterkunft, der</i> <i>Fahrplan, der</i> <i>Reisepass, das Visum,</i> <i>günstig, die Zugfahrt,</i> itd.
Napomene: 1. Dopustiti nastavnicima izbor i nastavak korištenja udžbenika po kojima su započeli prethodno gradivo u trećem razredu zbog postizanja očekivanih ishoda i ciljeva, a koji su odobreni od strane Ministarstva obrazovanja nauke i mladih.	Projekti /prezentacije: Učenici dodatno istražuju teme i oblasti koje se obrađuju na času, te ih izlažu ostalim učenicima u vidu prezentacije, Također se preporučuje obrađa tema koje su u Izmjenama i Dopunama označene ka 'Izbačene teme' iz prethodnih NPPa prema interesovanju učenika. Učenici rade najmanje dvije prezentacije tokom	Poezija: Učenici uče najmanje jednu pjesmu iz njemačke književnosti u toku školske godine.	Preporuka1: Obrada slobodne teme: <i>Običaji u raznim</i> <i>dijelovima svijeta i u</i> <i>Bosni i Hercegovini</i> ili sl.	Preporuka2: Tekstove za čitanje i slušanje iz udžbenika povremeno zamijeniti aktualnim i zanimljivijim. Preporuka3: Rječnici (vokabulari)	Napomena: Navedena leksika je samo prijedlog moguće leksike. Ne smije se shvatiti kao obavezan leksički minimum

2. Zbog pedložena dva udžbenika dopustiti nastavnicima pomjeranje i manje odstupanje tematike pošto su se Nastavni planovi i programi radili po tematikama koje je nametnuo Evropski referentni okvir, a ista ili slična tematika se ne predviđa u oba udžbenika u istim razredima.	školske godine.				
---	-----------------	--	--	--	--

Treći strani jezik
IZMJENE I DOPUNE

III razred		IV razred	
Preformulisana tematika <i>Pozdravljanje, predstavljanje I oslovljavanje →</i> <i>Njemački je internacionalan (Hallo; Sladoled I Biologija; Moda I porodica)</i> Preformulisana	Izbačeni dijelovi gramatike - Tvorba plurala - Komparacija pridjeva (pravilna I nepravilna) - 'möchte' za izražavanje želje - Glavni brojevi do sto - Redni brojevi - mogu se obraditi kao	Preformulisana tematika <i>Druženje I aktivnosti u školi; sport</i> <i>→ Dnevne aktivnosti učenika I članova njihovih porodica (sport, takmičenja, vanškolske aktivnoati, hobiji, izleti)</i> <i>→ može se obraditi u</i>	Izbačeni dijelovi gramatike - Glavni brojevi do 1000 - Redni brojevi – atributska upotreba rednih brojeva - mogu se obraditi kao prezentacije ili u okviru 'Slobodnih tema'

tematika <i>Život učenika u školi, školski pribor, predmeti I raspored časova – Ja I moj svijet (Hobiji; Kontakti; Škola)</i> Izbačena tematika <i>Članovi porodice; dnevne aktivnosti članova porodice, njihova zanimanja – obrađuje se u okviru preformulisane tematike: Njemački je internacionalan (, ... Moda I Porodica); može se ponoviti u okviru 'Slobodne teme'</i> Razdvojena I preformulisana tematika - Kuća/stan – opis; - Obroci, jelo i piće → - - U i oko kuće (Kod kuće; Svakodnevnic; Berlin) - Fit I kul (Jelo I piće; Kupovina i Zdravlje) - može se obraditi kao prezentacija/projekat Izbačene tematike - <i>Vrijeme I vremenske prilike</i> - Dani I mjeseci,	prezentacije ili u okviru 'Slobodnih tema' Dodane gramatičke jedinice Zamjenice: - pokazne Glagolsko vrijeme: - preterit glagola 'haben' i 'sein' Veznik: - deshalb	okviru 'Slobodne teme'/projekta ili prezentacije Izbačene tematike - <i>Rođendan, doček gostiju</i> - <i>Odjeća I moda –</i> - ponavlja se/obrađuje se u 3. razredu - <i>Kupovina</i> – ponavlja se/obrađuje se u 3. razredu i može se ponovo obraditi u okviru 'Slobodne teme'/projekta ili prezentacije Preformulisana tematika <i>Čovječije tijelo I zdravlje</i> → Zdravlje Preformulisana tematika <i>Slobodno vrijeme (I zabava) → Aktivnosti mladih (volontiranje ...)</i> Prebačena tematika <i>Osnovni podaci o zemljama čiji jezik se uči</i> – u 'Slobodne teme'/ prezentacija/projekat Izbačena tematika - <i>Restoran</i>	Dodane gramatičke jedinice Imenice: - N-deklinacija Pridjevi: - poređenja sa <i>als</i> i <i>wie</i> - uvod u: pridjevske deklinacije tip A, (mješovitu), tip B (slabu), tip C (jaku) Glagoli: - mješoviti (<i>denken – gedacht, kennen – gekannt ...</i>) - tranzitivni (<i>kaufen, essen ...</i>) - sa dativom - sa akuzativom Negacija nicht, kein Glagolsko vrijeme: - preterit /Präteritum von <i>haben, sein</i> und Modalverben - imperativ- preterit slabih i jakih glagola - preterit konjunktiva /Konjunktiv Präteritum von <i>haben, können</i> und <i>mögen</i> Veznici: - <i>denn, da, aber, und, außerdem</i>
--	---	--	---

godišnja doba - Život u gradu I na selu → - mogu se obraditi kao prezentacije /projekti Dodana tematika - Jučer i sutra (U inostranstvu; Perspektive; Raspust) - Interesantno I veselo (Drugačija škola; Slobodno vrijeme; Slavlje)		- <i>Kino</i> - <i>Ovisnost: droga, pušenje, alkohol</i> Preformulisana tematika <i>Kraće price I anegdote o znamenitim ljudima</i> → <i>Slavne ličnosti u svijetu i kod nas</i> Preformulisana tematika Putovanja → Putovanja I prijevozna sredstva Dodane tematike - Značaj učenja stranih jezika - Zanimanja I opis zanimanja - Hrana (namirnice, obroci, jela, pica, mjere) - Vrijeme, vremenske prilike, klimatske promjene: uroci – posljedice, očuvanje okoliša I Planete - Zaštita životinja - Evropa (Evropska Unija, države, gradovi, jezici, znamenitosti, zanimljivosti)	- Indirekte Fragesätze: - mit Fragewort: wer, was, wo ... - mit: ob Relativsätze: - mit Relatpronomen
---	--	---	--

INTERDISCIPLINARNI SADRŽAJ

Učenici će učiti jezik i proširivati svoj vokabular oslanjajući se na znanje stečeno kroz učenje drugih školskih predmeta u okviru datih tema.

INTERKULTURALNE VJEŠTINE

Učenici će se:

- upoznavati sa sličnostima i različitostima između Bosne i Hercegovine i zemalja njemačkog govornog područja u oblasti kulture, edukacije, slobodnog vremena učenika, načina življenja u okviru datih tema,
- ophoditi učtivo u komunikaciji sa pripadnicima kulture o kojoj uče,
- učiti da komuniciraju i da se ponašaju u svakodnevnim situacijama na način koji je prirodan za kulturu zemlje čiji jezik uče, obraćajući posebnu pažnju na odnose među ljudima pri neposrednom kontaktu, komunikaciji itd.,
- naučiti da poštuju tradiciju, običaje, navike drugih ljudi itd.

DIDAKTIČKO-METODIČKE NAPOMENE I PREPORUKE

Savremena nastava stranog jezika treba da proizilazi iz najnovijih dostignuća nauke o jeziku, savremenih psihološko-pedagoških teorija i saznanja o procesu učenja i kao takva treba da bude usmjerena ka učeniku. Metodika nastave stranog jezika treba da omogući razvijanje učenikovih sposobnosti, podstiče slobodu i kreativnost ideja, te razvija njegove kulturne, estetske i intelektualne vrijednosti i sposobnosti. Na ovim polazištima zasnivaju se i **didaktička uputstva**.

Neophodno je prije svega uspostaviti pozitivne emotivne odnose i atmosferu uzajamnog povjerenja i razumijevanja između nastavnika i učenika, jer taj potencijal predstavlja preduvjet za nesmetan razvoj kognitivnih sposobnosti u procesu učenja. Treba istaći poseban značaj motivacije kao i izbor nastavnih sadržaja, usklađen sa uzrastom učenika.

Raznolike aktivnosti treba da imaju za cilj učenje stranog jezika bez pritiska i straha od neznanja, uz slobodu neverbalnog i verbalnog izražavanja. Sredstva, načini i postupci kojima nastavnik može pomoći učenicima u svjesnom učenju jezika su raznoliki:

- dinamičnost i kreativnost,
- favoriziranje interaktivnog i grupnog rada,

- podsticanje inicijative učenika,
- obogaćivanje nastave elementima pjesme, ritma, poezije, dramatizacije,
- unošenje civilizacijskih i interkulturoloških elemenata,
- upotreba savremenih tehničkih sredstava,
- stalno ohrabrivanje i podsticanje učenika na samostalno učenje,
- analiziranje teškoća u procesu učenja,
- upoznavanje učenika sa kriterijima učenja itd.

Učenici svjesno stiču kognitivne sposobnosti razvijanjem *vještina slušanja, govora, čitanja i pisanja*. Između usmenih i pismenih aktivnosti treba nastojati uspostaviti ravnotežu.

Vještina slušanja: Postepeno se pristupa slušanju dužih tekstova i dijaloga, a prije njihovih slušanja nastavnik odgovarajućim aktivnostima priprema učenike za uspješno prihvatanje sadržaja.

Mada komunikativan pristup u nastavi podrazumijeva usklađenost sve četiri vještine, značajnu pažnju treba posvetiti razvijanju vještine govora. Za uspješno razvijanje ove vještine potrebni su: pažljiva priprema, izbor i prilagođenost teme, precizna uputstva, optimalan period za razmišljanje i pripremanje, nuđenje potrebnih riječi i izraza i sl. Poželjno je da u ovim aktivnostima učestvuje što veći broj učenika. Preporučuje se rad u parovima ili u manjim grupama kako bi se svi uključili. Tokom aktivnosti usmenog izražavanja učenika ne treba prekidati niti ispravljati, već mu nakon toga, uz pohvalu za aktivno učešće, na prikladan način ukazati na greške.

Cilj vještine čitanja je da osposobi učenika za samostalno čitanje tekstova odgovarajućom brzinom i razumijevanje njihove osnovne ideje, određene pojedinačne informacije, za uočavanje pojedinih detalja itd. Pri izboru tekstova treba voditi računa o tome koje tekstove odabrati da bi učenicima bili što atraktivniji, raznovrsniji i pristupačniji. Svakako treba voditi računa o korelaciji nastavnih sadržaja, koliko je to moguće.

Cilj razvijanja vještine pisanja je osposobljavanje učenika da u pisanoj formi ostvari komunikaciju i svoje misli izrazi na logičan i razumljiv način. Metodički pristup pisanju podrazumijeva da se poštuje zadata tema, da se logički slijede događaji koji se opisuju, koristi odgovarajuća leksika, poštuju gramatička i sintaksička pravila, kao i pravila pravopisa i interpunkcije. Naravno ulogu igra i kreativnost izražavanja. Pisanje može biti vođeno (ključnim riječima, slikom, dovršavanje teksta, pisanje prema modelu, popunjavanje formulara, diktati ili drugim određenim uputama) ili kreativno (kao što su pisanje pisama, oglasa, izvještaja, SMS, e-mail poruka itd.). Sve ove vještine treba da budu u skladu sa jezičkim kompetencijama učenikovog uzrasta.

KORELACIJA MEĐU PREDMETIMA

Na svakom nivou učenja stranog jezika od velike koristi je znanje iz maternjeg jezika i drugih stranih jezika. Već usvojena teoretska znanja iz maternjeg jezika olakšat će razumijevanje pojedinih jezičkih kategorija u stranom jeziku. Prilikom učenja stranog jezika učenici će također koristiti stečena znanja iz drugih predmeta (npr. geografija, historija, informatika itd.) što će im omogućiti da se bolje upoznaju i shvate sličnosti i razlike međuljudskih odnosa. Učenici će nastojati uspostaviti kontakte sa korespondentima iz zemlje čiji jezik uče. Tu će im svakako pomoći znanje iz informatičkih tehnologija.

Da bi se ostvarila što bolja međupredmetna povezanost potrebna je saradnja kolega u školi i po mogućnosti zajedničko planiranje godišnjih planova i programa.

PROVJERAVANJE ZNANJA I OCJENJIVANJE

Provjeravanje i ocjenjivanje učenika vrši se kontinuiranim praćenjem aktivnosti na časovima, prilikom rada u parovima, individualnog izlaganja, tumačenja i razumijevanja.

Provjeravanje znanja je sastavni dio nastave i treba po mogućnosti da se obavlja na svakom času. Cilj provjeravanja znanja je da učenik dobije povratnu informaciju o svom radu, ali i da nastavnik sagleda uspješnost metoda svog rada. Radi uspješnijeg i objektivnijeg ocjenjivanja preporučuju se češće i kraće provjere znanja putem tekstova, kontrolnih zadataka, pismenih vježbi, upitnika, diktata (10-15min) nakon svake obrađene nastavne jedinice uz prethodno jasno obrazložen cilj provjere. Na osnovu rezultata provjere nastavnik se vraća unazad, ako je potrebno usporava tempo, produbljuje, proširuje ili mijenja pedagoški pristup. Treba istaći da provjeravanje ne podrazumijeva uvijek i ocjenjivanje. Provjeravanje znanja provedeno prema unaprijed utvrđenim kriterijima, sa insistiranjem na pozitivnim stranama učenja, predstavlja pomoć i učeniku i nastavniku.

Tokom školske godine rade se dva pismena zadatka, u svakom polugodištu po jedan. Konačna ocjena treba da bude ocjena za cjelokupan rad. Ne smije biti aritmetička sredina numerički iskazanih ocjena, nego se mora uzeti u obzir cjelokupan učenikov odnos prema nastavi u toku školske godine.

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

Preporuka je da nastavnici koji imaju VSS – VII stepen ili II. ciklus studija (strukovni nastavnički smjer) mogu predavati njemački jezik u gimnazijama.

PREDLOŽENI UDŽBENICI

Treći strani jezik:

Udžbenik: 1. **DEUTSCH.COM 1 KURSBUCH**

Autori: Gerhard Neuner

Lina Pilypaitytė

Sara Vicente

Carmen Cristache

Erna Szakály

Udžbenik: 2. **DEUTSCH.COM. 1 ARBEITSBUCH**

Autor: Anna Breitsameter

Sara Vicente

Carmen Cristache

Lina Pilypaitytė

Izdavač: Huber Verlag

Udžbenik: 1. **DEUTSCH.COM 2 KURSBUCH**

Autori: Gerhard Neuner

Lina Pilypaitytė

Sara Vicente

Carmen Cristache

Erna Szakály

Izdavač: Huber Verlag

Udžbenik: 2. **DEUTSCH.COM. 2 ARBEITSBUCH**

Autor: Anna Breitsameter

Sara Vicente

Carmen Cristache

Lina Pilypaitytė

Izdavač: Huber Verlag

Udžbenik: 1. **DEUTSCH.COM 3 KURSBUCH**

Autori: Gerhard Neuner

Sara Vicente

Carmen Cristache

Lina Pilypaitytė

Izdavač: Huber Verlag

Udžbenik: 2. **DEUTSCH.COM. 3 ARBEITSBUCH**

Autori: Anna Breitsameter

Jacqueline Aßmann

Sara Vicente

Carmen Cristache

Lina Pilypaitytė

Izdavač: Huber Verlag

Napomena:

Pored predloženih udžbenika koji prate gradivo koje je nametnuo Evropski referentni okvir za strane jezike mišljenje članova Aktiva njemačkog jezika je da bi trebalo nastavnicima dati pravo na izbor i upotrebu udžbenika Njemački jezik 1,2,3,4 autora Emire Hadžimuratović i Đemilamne Džananović, čija tematika je slična ali ne i ista, za gimnazije.

Udžbenici: **Njemački jezik 1**

Njemački jezik 2

Njemački jezik 4

Autori: Emira Hadžimuratović
Demilamna DŽananović
Udžbenik: **Njemački jezik 3**
Autor: Emira Hadžimuratović
Izdavači za sve udžbenike:
‘Svjetlost’ Sarajevo

KORIŠTENA LITERATURA

Treći strani jezik:
Udžbenik: **DEUTSCH.COM 2 KURSBUCH**
Autori: Gerhard Neuner
Lina Pilypaitytė
Sara Vicente
Carmen Cristache
Erna Szakály
Izdavač: Huber Verlag

Udžbenik: **DEUTSCH.COM 3 KURSBUCH**
Autori: Gerhard Neuner
Sara Vicente
Carmen Cristache
Lina Pilypaitytė
Izdavač: Huber Verlag

NAPOMENA

Izrazi koji su napisani samo u jednom gramatičkom rodu odnose se podjednako na ženski i muški rod (učenik, nastavnik itd.)

